

Lisbeth

Fra: Margareta Levin [mailto:MLE@adir.dk]
Sendt: 20. maj 2008 12:14
Til: Pedersen, Lisbeth
Emne: vedr. offentliggørelse af SFI-rapport

Kære Lisbeth

Som vi talte om i telefonen i fredags, ønsker man, at rapporten kommer ud, inden ministeren og politikkerne er gået helt på ferie.

Vi fik oplyst fra departementet, at det derfor var vigtigt, at rapporten blev offentliggjort allersenenest den 23 juni.

Det gav imidlertid problemer for jer, da det var en mandag. Derefter aftalte vi, at jeg skulle høre departementet, om det kunne blive tirsdag den 24. i stedet.

Nu spørger man derfor fra Departementets side om datoen for offentliggørelsen kan blive tirsdag den 17. juni, når den 'bare' bliver lagt på nettet og ikke først skal trykkes.

Onsdag og torsdag hhv. den 18. og 19 er der ingen af de relevante personer i Departementet, så derfor ønskede man ikke rapporten offentliggjort den dag.

Jeg ved, at du tidligere har sagt, at offentliggørelsen først kan blive efter den 20. juni. Men kan du ikke lige melde tilbage, om det i det hele taget er praktisk muligt tirsdag den 17. juni, når den 'bare' først lægges på nettet.

Vh
Margareta

14-01-2009

Anja Skov Hansen

Fra: Bach, Henning Bjerregaard [HBB@sfi.dk]
Sendt: 23. maj 2008 14:56
Til: Margareta Levin; kbj@akf.dk; Hanne Weise
Cc: Pedersen, Lisbeth; Larsen, Brian; Anders Rosdahl
Emne: Sammenfatning_230508
Vedhæftede filer: Sammenfatning_230508.doc

Til Følgegruppen

Hermed sammenfatningen til kommentering.
Af hensyn til den stramme tidsplan vil jeg gerne have kommentarer omkring frokosttid mandag d. 26. maj.

Hilsen

Henning

Sammenfatning

1.1 300-TIMERS REGLEN I HOVEDTRÆK

Den såkaldte 300-timers regel er en samlebetegnelse for nogle bestemmelser der kom ind i Lov om aktiv socialpolitik i marts 2006. Bestemmelserne gælder for gifte kontanthjælpsmodtagere, der forsørges af de såkaldte voksensatser i loven for kontanthjælpsmodtagere på 25 år eller for forsørgere. Ægteparret skal have modtaget kontanthjælp i sammenlagt mindst 2 år for at komme ind under 300-timers reglen.

Bestemmelserne er indført dels for at motivere gifte kontanthjælpsmodtagere til enten at påtage sig erhvervsarbejde eller vælge at være hjemmearbejdende beroende på ægteparrets prioritering af hjemmearbejde og erhvervsarbejde valg af fordeling af hjemmearbejde og erhvervsarbejde mellem ægtefællerne.

Fortolkningen og forvaltningen af bestemmelserne blev ændret ved Ankestyrelsens afgørelse i januar 2008 for så vidt angår kredsen af ægtefæller reglen gælder for. Nærværende undersøgelses materiale vedrører alene tiden forud for Ankestyrelsens afgørelse. Derfor redegøres der hér meget summarisk for 300-timers reglens oprindelige bestemmelser. Der redegøres mere udførligt for de oprindelige bestemmelser i kapitel 2.

Hovedregler var følgende:

1. Ægtefællerne i et ægtepar, der var inde under 300-timers reglen, skulle hver især have præsteret 300 timers ustøttet erhvervsarbejde inden for de seneste 24 måneder for at kunne opretholde retten til fortsat at modtage kontanthjælp. Frem til 1. april 2008 krævedes 150 timers ustøttet arbejde for ikke at miste kontanthjælpen, men de skulle have præsteret 300 timers arbejde for at genoptjene retten til kontanthjælp. Kun en af ægtefællerne kan miste kontanthjælpen, selvom ingen af dem opfylder dette beskæftigelseskrav
2. Syge eller på anden måde uarbejdsdygtige personer - herunder personer indplaceret i matchkategori 5 - kunne ikke miste kontanthjælpen.
3. Personer, hvis arbejdsevne kommunen er i gang med at afklare eller afprøve, kan ikke miste kontanthjælpen.
4. Perioden på 24 måneder forlænges med varigheden af perioder, hvor personen har været syg, gravid, på barsel, aftjent værnepligt, på anden måde uarbejdsdygtig (fx matchkategori 5-placering) eller perioder under uddannelse eller kursus, som ikke fordrer rådighedsforpligtigelse over for arbejdsmarkedet undervejs i forløbet.

1.2 UNDERSØGELSEN OG DATA

Denne rapport bygger på oplysninger om personer, der har været inde under 300 timers reglens oprindelige bestemmelser. Oplysningerne stammer fra Arbejdsdirektoratets registre om dem såvel som spørgeskemaoplysninger fra dem selv indsamlet i perioden oktober 2007 frem til slutningen af januar 2008. I september 2007 afgrænsede Arbejdsdirektoratet populationen af personer, som på daværende tidspunkt var inde under 300 timers reglen, enten fordi de allerede var blevet frakendt kontanthjælpen, eller fordi Direktoratet i registrene kunne afgrænse gruppen af personer, som ville være i risiko for at miste kontanthjælpen fremover.

Der var ultimo september 641 personer (ægtepar), som allerede var blevet frakendt kontanthjælpen, og 4.914 ægtepar som skulle være i risiko for at én af ægtefællerne kunne miste kontanthjælpen efter september 2007.

2.000 personer skulle kontaktes med henblik på interview, heraf samtlige 641 personer, som var blevet frakendt kontanthjælpen. Det lykkedes at opnå interview med 1.124 personer, svarende til en samlet svarprocent på 56. Heraf var de 338 blevet frakendt kontanthjælpen.

1.3 INTERVIEWPERSONERNE

Da 300-timers reglen er rettet mod ægtepar, som samlet har været på kontanthjælp i mindst 2 år, er sammensætningen af interviewpersonerne i denne undersøgelse væsentligt forskellig fra den samlede gruppe af kontanthjælpsmodtagere, der blev analyseret i Bach og Pedersen (2007). Særligt kendetegnet for interviewpersonerne er således, at hovedparten af dem har udenlandsk baggrund, er dårligere uddannet, har flere helbredsproblemer og i højere grad er placeret i matchgruppe 4.

Tabel 1.1 giver en oversigt over interviewpersonernes demografi, helbred og matchgruppeplacering. Det fremgår her, at kun 5 pct. af de frakendte er født i Danmark, mens det er tilfældet for 10 pct. af de ikke-frakendte, og relativt få har dansk statsborgerskab. Interviewpersonernes udenlandske baggrund kan også være en del af forklaringen på, at omkring halvdelen af dem er placeret i matchgruppe 4. En anden del af forklaringen er imidlertid, at mange har et dårligt helbred, særligt i form af kronisk sygdom eller psykiske lidelser.

Tabel 1.1

Interviewpersonernes demografi, matchgruppe og helbredsforhold. Særskilt for kontanthjælpsstatus. Procent.

	Frakendte	Ikke-frakendte
Kvinder	70	52
Født i Danmark	5	10
Dansk statsborgerskab	25	35
Placeret i matchgruppe 4	54	47
Arbejdsevne i høj grad nedsat	24	38
Dårligt eller meget dårligt helbred	38	52
Kronisk sygdom el. lign.	38	46
Psykisk lidelse	23	32
Beregningsgrundlag	306	634

De ikke-danskfødte interviewpersoner har i gennemsnit opholdt sig i Danmark i 13 år. Over 1/3 taler imidlertid slet ikke dansk, eller kun i så ringe grad, at interviewerens har vurderet, at det var svært forståeligt, jf. tabel 1.2. De færreste har gået i skole i Danmark, og godt 1/5 har haft under 5 års skolegang i udlandet. Kun 21 pct. af de frakendte og 29 pct. af de ikke-frakendte har en udenlandsk erhvervsuddannelse og alene 5 pct. har en dansk erhvervsuddannelse. Til gengæld svarer op mod halvdelen, at de har enten dansk eller udenlandsk erhvervs erfaring.

Tabel 1.2

Ikke-danskfødte interviewpersoners dansk kundskaber, uddannelse og erhvervs erfaring. Særskilt for kontanthjælpsstatus. Procent.

	Frakendte	Ikke-frakendte
Taler ikke dansk eller kun i ringe grad	41	34
Under 5 år udenlandsk skolegang	23	23
Udenlandsk erhvervsuddannelse	21	29
Udenlandsk erhvervs erfaring	36	52
Dansk skolegang	30	27
Dansk erhvervsuddannelse	5	6
Dansk erhvervs erfaring	37	48
Mindste beregningsgrundlag	306	634

Måske delvist som følge af, at målgruppen for 300-timers reglen i så høj grad omfatter personer, der ikke er født i Danmark, taler dårligt dansk, og ofte har en meget kort skolegang, er det ikke alle interviewpersoner, der er bekendt med reglens indhold. Hele 17 pct. af de frakendte og 39 pct. af de ikke-frakendte er end ikke vidende om, at de har modtaget varslingsbrevet fra kommunen, og kun 56 af de frakendte og 41 pct. af de ikke-frakendte har helt forstået, hvad reglen går ud på.

1.4 HOVEDBESKÆFTIGELSEN PÅ INTERVIEWTIDSPUNKTET

Formålet med 300-timers reglen var dels at motivere flere kontanthjælpsmodtagere til at tage et arbejde dels at afdække personer, der reelt ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet. Undersøgelsen tyder på, at dette også er sket, idet en stor del af de frakendte enten er kommet i beskæftigelse eller er blevet hjemmegående eller hjemmearbejdende.

Af tabel 1.3 fremgår, at 33 pct. af de frakendte er kommet i beskæftigelse på interviewtidspunktet, 34 pct. er blevet hjemmegående, og modtager ikke længere ydelser fra det offentlige, og 25 pct. er igen blevet tildelt kontanthjælp, enten som passiv eller aktiveret kontanthjælpsmodtager. Blandt de ikke-frakendte, der også skulle være informeret om, at de er i risiko for at miste kontanthjælpen, er 25 pct. kommet i beskæftigelse. Kun 6 pct. er blevet hjemmegående, mens hovedparten af dem fortsat modtog kontanthjælp på interviewtidspunktet.

Tabel 1.3

Hovedbeskæftigelse på interviewtidspunktet. Særskilt for kontanthjælpsstatus. Procent.

	Frakendte	Ikke-frakendte
Beskæftiget	33	25
Kontanthjælpsmodtager	15	43
Aktiveret kontanthjælpsmodtager	10	14
Ordinær uddannelse/kursus	4	2
Hjemmearbejdende/uden erhverv	34	6
Andet	5	9
Beregningsgrundlag	336	715

Udover de personer, der var i beskæftigelse på interviewtidspunktet, havde 9 pct. af de frakendte og 5 pct. af de ikke-frakendte desuden været midlertidigt beskæftiget i løbet af 2007. Selvom en væsentlig del af disse personer svarede ja til, at det også var et afgørende formål med det midlertidige arbejde at få ret til fortsat at modtage kontanthjælp, stiler de imidlertid ikke mod at opnå netop 300 timers erhvervsarbejde – kun 4 pct. af de frakendte har således opnået mellem 280 og 319 timers beskæftigelse i deres midlertidige erhvervsarbejde. Blandt de personer som var i beskæftigelse på interviewtidspunktet tilkendegiver 23 pct. af de frakendte og 12 pct. af de

ikke-frakendte, at optjening af beskæftigelseskravet også er afgørende for omfanget af deres beskæftigelse. Under 1/3 kendte deres arbejdsgiver forud for ansættelsen.

Undersøgelsen tyder således på, at 300-timers reglen har haft en væsentlig beskæftigelseeffekt, og at der desuden ikke i udbredt grad tænkes i at genoptjene retten til kontanthjælp. Det skal dog understreges, at der ikke er tale om en egentlig effektanalyse, idet undersøgelsen ikke har søgt at estimere, hvordan kontanthjælpsmodtagerne ville have klaret sig på arbejdsmarkedet i fravær af 300-timers reglen. Blandt de interviewpersoner, der var vidende om, at de havde modtaget varslingsbrevet, er der imidlertid 36 pct. af de frakendte og 17 pct. af de ikke-frakendte, som mener, at risikoen for at miste kontanthjælpen har medført, at de er kommet i arbejde.

De personer som var i beskæftigelse på interviewtidspunktet har typisk jobfunktioner som rengøring, køkkenmedhjælp og butiksmedarbejder. Der er altså tale om arbejde i traditionelle lavtlønsfag, som modsvarer personernes uddannelsesmæssige baggrund. Den gennemsnitlige månedsindkomst er da også kun 13.700 kr. for frakendte og 15.100 kr. for ikke-frakendte, hvilket skal sammenholdes med en gennemsnitlig arbejdsuge på godt 30 timer.

Blandt de personer, som var hjemmegående eller modtog passiv kontanthjælp på interviewtidspunktet, var 59 pct. af de frakendte placeret i matchgruppe 4 i 4. kvartal 2007 og 5 pct. i matchgruppe 5. Blandt de ikke-frakendte var 52 pct. placeret i matchgruppe 4 og 30 pct. i matchgruppe 5. Kommunen har således vurderet, at hovedparten af de interviewpersoner, der ikke er kommet i beskæftigelse på interviewtidspunktet, heller ikke umiddelbart er arbejdsmarkedsparete.

Afslutningsvist har vi spurgt interviewpersonerne, hvilket forsørgelsesgrundlag de vurderer, deres familie vil have fremover. Mange er usikre på spørgsmålet, særligt blandt dem der ikke var i beskæftigelse på interviewtidspunktet. Kun meget få vurderer, at familien fremover vil komme til at leve af den enes kontanthjælp, mens godt 30 pct. derimod regner med, at begge ægtefæller fremover vil have en erhvervsindkomst.

1.5 ARBEJDSUDBUD

Vi har også undersøgt arbejdsudbuddet blandt personer, som ikke var beskæftiget på interviewtidspunktet. Analysen baserer sig således ikke på et repræsentativt udsnit af personer, der har fået frakendt eller er i risiko for at få frakendt kontanthjælpen, eftersom de mest motiverede og arbejdsduelige af kontanthjælpsmodtagerne allerede er kommet i beskæftigelse på interviewtidspunktet.

Tabel 1.4 viser hovedresultaterne fra undersøgelsens spørgsmål om arbejdsudbud og beskæftigelsespotentiale. Vi ser her, at de frakendte i højere grad ønsker at arbejde, bedre føler sig i stand til at arbejde, og oftere søger arbejde end de ikke-frakendte. Blandt de frakendte er det dog fortsat kun 66 pct., der ønsker et arbejde og under halvdelen, der kan tiltræde arbejdet inden for en måned. Dette hænger imidlertid sammen med, at kun 60 pct. mener, at de kan passe et almindeligt arbejde. Når det ikke er alle 60 pct., der også har tiltro til, at de vil kunne opfylde beskæftigelseskravet om 300-timers ordinær beskæftigelse, skyldes det formentlig, at mange af dem ikke umiddelbart er arbejdsmarkedsparete.

Tabel 1.4

Arbejdsudbud og jobpotentiale blandt personer, der ikke var beskæftiget på interviewtidspunktet (efteråret 2007). Særskiit for kontanthjælpsstatus. Procent.

	Frakendte	Ikke-frakendte
Ønsker arbejde	66	54
Kan tiltræde arbejde indenfor en måned	45	27
I stand til at passe et almindeligt arbejde	60	38
Tiltro til at kunne opfylde beskæftigelseskravet	45	34
Søger arbejde	45	24
Reglen er også afgørende for jobønske	29	22
Beregningsgrundlag	98	125

Kun 45 pct. af de frakendte og 24 pct. af de ikke-frakendte søger arbejde.

En statistisk analyse af interviewpersonernes jobsøgning tyder imidlertid på, at årsagen til den beskedne jobsøgning er, at der er mange, som selv vurderer at have nedsat arbejdsevne og mange, der ikke umiddelbart er arbejdsmarkedsparate. Disse to forhold er nemlig afgørende for søgeadfærden. Den statistiske analyse viser desuden, at frakendte søger klart mere end ikke-frakendte, selv når der kontrolleres for forskelle i selvvurderet arbejdsevne og matchgruppeplacering samt demografiske forhold som eksempelvis køn, alder og oprindelsesland. 300-timers reglen motiverer altså de frakendte til i højere grad at søge arbejde. Mange søger dog alligevel ikke, fordi de ikke føler sig i stand til at arbejde.

Blandt dem som søger arbejde, er der tale om et reelt beskæftigelsespotentiale, såfremt arbejdsgiverne vurderer, at deres kvalifikationer er tilstrækkelige. De er nemlig forholdsvis realistiske, og ønsker i høj grad at arbejde inden for fag, som modsvarer deres evt. erfaringer og uddannelsesmæssige baggrund. Det er tilmed kun relativt få, som mener, at optjening af beskæftigelseskravet *også* er en afgørende årsag til at søge arbejde. Blandt dem, der ikke søger arbejde er beskæftigelsespotentialet noget mindre. Deres beskæftigelsesønsker er ganske vist også realistiske, hvis man kunne stille dem et job i udsigt, som de gerne ville bestride, men hele 40 pct. af de frakendte og 34 pct. af de ikke-frakendte angiver, at grunden til at de ikke søger arbejde er, at de er syge eller handicappede, og 13 pct. af de frakendte og 35 pct. af de ikke-frakendte henviser til, at de er i forrevalidering, revalidering, på førtidspension eller afventer afgørelse i en sag om førtidspension.

1.6 ÆGTEPARRETS ØKONOMISKE SITUATION

Ægteparrenes økonomiske situation er undersøgt ud fra tre tilgange. Interviewpersonerne er blevet bedt om selv at vurdere familiens aktuelle økonomiske situation. Derudover er det undersøgt, hvilke typer af udgifter familierne har undladt frem til interviewtidspunktet som følge af deres økonomiske situation, samt hvilke tilpasninger familierne har foretaget for at imødegå deres økonomiske situation.

Godt 2/3 af de adspurgte vurderer, at deres økonomiske situation er nogenlunde eller dårlig, jf. tabel 1.5. Da mange er kommet i beskæftigelse på interviewtidspunktet, er der også godt 10 pct. som mener, at de har en god eller en særdeles god økonomi. Hele 23 pct. af de frakendte og 13 pct. af de ikke-frakendte mener imidlertid, at deres økonomiske situation er særdeles dårlig, og selv blandt frakendte som er kommet i arbejde svarer 16 pct., at familiens økonomi er særdeles dårlig.

Tabel 1.5

Interviewpersonens vurdering af familiens økonomiske situation på interviewtidspunktet. Særskilt for kontanthjælpsstatus. Procent.

	Frakendte	Ikke-frakendte
Særdeles god	1	1
God	9	13
Nogenlunde	33	43
Dårlig	34	31
Særdeles dårlig	23	13
I alt	100	100
Beregningsgrundlag	334	707

Knap $\frac{3}{4}$ af de adspurgte har undladt udgifter op til interviewtidspunktet som følge af deres økonomiske situation. De udgifter, der udelades, er oftest udgifter, der på kort sigt ikke betyder så meget, så som tandlægebesøg, ferier og nyt fodtøj til familien. Hele 20 pct. af de frakendte og 10 pct. af de ikke-frakendte undlader imidlertid også mere vitale udgifter som betaling af husleje og regninger for el, gas, telefon mv. Hovedparten af familierne har også foretaget tilpasninger af deres økonomi. Over halvdelen har udskudt nyanskaffelser og nedsat det daglige forbrug, og 57 pct. af de frakendte har lånt penge af familie og venner pga. deres økonomiske situation.

Anja Skov Hansen

Fra: Margareta Levin
Sendt: 26. maj 2008 16:19
Til: 'Bach, Henning Bjerregaard'
Cc: Anne Marie Toftegaard; Hanne Weise; Thomas Mølsted Jørgensen; Kirsten Brix Pedersen
Vedhæftede filer: SFI_resume.doc

Kære Henning
hermed vores bemærkninger

vh

Margareta

Sammenfatning

1.1 300-TIMERS REGLEN I HOVEDTRÆK

Den såkaldte 300-timers regel er en samlebetegnelse for nogle bestemmelser der kom ind i Lov om aktiv socialpolitik i marts 2006. Bestemmelserne gælder for gifte kontanthjælpsmodtagere, der modtager hjælp på de såkaldte voksensatser (25 år eller derover eller forsørgere). Ægteparret skal have modtaget kontanthjælp i sammenlagt mindst 2 år for at komme ind under 300-timers reglen.

Bestemmelserne er indført, for at motivere gifte kontanthjælpsmodtagere til enten at påtage sig erhvervsarbejde eller vælge at være hjemmearbejdende beroende på ægteparrets prioritering af hjemmearbejde og erhvervsarbejde.

Fortolkningen og forvaltningen af bestemmelserne blev ændret ved Ankestyrelsens afgørelse i januar 2008 for så vidt angår kredsen af ægtefæller reglen gælder for. Nærværende undersøgelses materiale vedrører alene tiden forud for Ankestyrelsens afgørelse. Derfor redegøres der hér meget summarisk for 300-timers reglens bestemmelser. Der redegøres mere udførligt for bestemmelserne i kapitel 2.

Hovedregler er følgende:

1. Ægtefællerne i et ægtepar, der er inde under 300-timers reglen, skal hver især have præsteret 300 timers udstøttet erhvervsarbejde inden for de seneste 24 måneder for at kunne opretholde retten til fortsat at modtage kontanthjælp. Frem til 1. april 2008 krævedes 150 timers udstøttet arbejde inden for de seneste 12 kalendermåneder for ikke at miste kontanthjælpen. Alle skal have præsteret 300 timers ordinært udstøttet arbejde for at genoptjene retten til kontanthjælp. Kun en af ægtefællerne kan miste kontanthjælpen, selvom ingen af dem opfylder dette beskæftigelseskrav
2. Ægtefæller hvis arbejdsevne er så begrænset, at de ikke kan opnå beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked herunder personer indplaceret i matchkategori 5 - kan ikke miste kontanthjælpen.
3. Personer, hvis arbejdsevne kommunen er i gang med at afklare eller afprøve med henblik på revalidering, fleksjob eller førtidspension, kan ikke miste kontanthjælpen.
4. Perioden på 24 måneder forlænges med varigheden af perioder, hvor personen har været syg, gravid, på barsel, aftjent værnepligt, på anden måde uarbejdsdygtig (fx matchkategori 5-placering) eller perioder under uddannelse eller kursus, som ikke fordrer rådighedsforpligtigelse over for arbejdsmarkedet undervejs i forløbet.

Slettet: forsørges af

Slettet: i loven for kontanthjælpsmodtagere på

Slettet: for

Slettet: dels

Slettet: valg af fordeling af hjemmearbejde og erhvervsarbejde mellem ægtefællerne

Slettet: oprindelige

Slettet: de oprindelige

Slettet: var

Slettet: var

Slettet: ulle

Slettet: , men de skulle

Slettet: Syge eller på anden måde uarbejdsdygtige personer -

Slettet: unne

1.2 UNDERSØGELSEN OG DATA

Denne rapport bygger på oplysninger om personer, der var omfattet af 300 timers reglen som den blev fortolket for Ankestyrelsens afgørelse fra januar 2008. Oplysningerne stammer fra Arbejdsdirektoratets registre om dem såvel som spørgeskemaoplysninger fra dem selv indsamlet i perioden oktober 2007 frem til slutningen af januar 2008. I september 2007 afgrænsede Arbejdsdirektoratet populationen af personer, som på daværende tidspunkt var inde under 300 timers reglen, enten fordi de allerede var blevet frakendt kontanthjælpen ("frakendte"), eller fordi direktoratet i registrene kunne afgrænse gruppen af personer, som ville være i risiko for at miste kontanthjælpen fremover ("ikke-frakendte").

Der var ultimo september 641 ægtepar, hvor én ægtefælle allerede var blevet frakendt kontanthjælpen, og 4.914 ægtepar som var i risiko for at én af ægtefællerne kunne miste kontanthjælpen efter september 2007. 2.000 personer skulle kontaktes med henblik på interview, heraf samtlige 641 personer, som var blevet frakendt kontanthjælpen. Det lykkedes at opnå interview med 1.124 personer, svarende til en samlet svarprocent på 56. Heraf var de 338 blevet frakendt kontanthjælpen.

Slettet: har været inde under

Slettet: s

Slettet: oprindelige bestemmelser

Slettet: D

Slettet: personer(

Slettet:)

Slettet: som

Slettet: skulle være

1.3 INTERVIEWPERSONERNE

Da 300-timers reglen er rettet mod ægtepar, som samlet har været på kontanthjælp i mindst 2 år, er sammensætningen af interviewpersonerne i denne undersøgelse væsentligt forskellig fra den samlede gruppe af kontanthjælpsmodtagere, der blev analyseret i Bach og Pedersen (2007). Særligt kendetegnet for interviewpersonerne er således, at hovedparten af dem har udenlandsk baggrund, er dårligere uddannet, har flere helbredsproblemer og i højere grad er placeret i matchgruppe 4.

Tabel 1.1 giver en oversigt over interviewpersonernes demografi, helbred og matchgruppeplacering. Det fremgår her, at kun 5 pct. af de frakendte er født i Danmark, mens det er tilfældet for 10 pct. af de ikke-frakendte, og relativt få har dansk statsborgerskab. Interviewpersonernes udenlandske baggrund kan også være en del af forklaringen på, at omkring halvdelen af dem er placeret i matchgruppe 4. En anden del af forklaringen er imidlertid, at mange har et dårligt helbred, særligt i form af kronisk sygdom eller psykiske lidelser.

Kommentar [A1]: Når helbredet generelt er dårligere blandt de ikke-frakendte, skyldes det, at sygdom netop er en gyldig grund til at blive undtaget for 300 timers reglen. Det bør stå lidt tydeligere.

Kommentar [A2]: Der mangler oplysninger om, hvor mange, der har børn.

Tabel 1.1

Interviewpersonernes demografi, matchgruppe og helbredsforhold. Særskilt for kontanthjælpsstatus. Procent.

	Frakendte	Ikke-frakendte
Kvinder	70	52
Født i Danmark	5	10
Dansk statsborgerskab	25	35
Placeret i matchgruppe 4	54	47
Arbejdsøvrige i høj grad nedsat	24	38
Dårligt eller meget dårligt helbred	38	52
Kronisk sygdom et. lign.	38	46
Psykisk lidelse	23	32
Beregningsgrundlag	306	634

De ikke-danskkøbede interviewpersoner har i gennemsnit opholdt sig i Danmark i 13 år. Over 1/3 taler imidlertid slet ikke dansk, eller kun i så ringe grad, at interviewereren har vurderet, at det var svært forståeligt, jf. tabel 1.2. De færreste har gået i skole i Danmark, og godt 1/5 har haft under 5 års skolegang i udlandet. Kun 21 pct. af de frakendte og 29 pct. af de ikke-frakendte har en udenlandsk erhvervsuddannelse og alene 5 pct. har en dansk erhvervsuddannelse. Til gengæld svarer op mod halvdelen, at de har enten dansk eller udenlandsk erhvervs erfaring.

Tabel 1.2

Ikke-danskkøbede interviewpersoners dansk kundskaber, uddannelse og erhvervs erfaring. Særskilt for kontanthjælpsstatus. Procent.

	Frakendte	Ikke-frakendte
Taler ikke dansk eller kun i ringe grad	41	34
Under 5 år udenlandsk skolegang	23	23
Udenlandsk erhvervsuddannelse	21	29
Udenlandsk erhvervs erfaring	36	52
Dansk skolegang	30	27
Dansk erhvervsuddannelse	5	6
Dansk erhvervs erfaring	37	48
Mindste beregningsgrundlag	306	634

Måske delvist som følge af, at målgruppen for 300-timers reglen i så høj grad omfatter personer, der ikke er født i Danmark, taler dårligt dansk, og ofte har en meget kort skolegang, er det ikke alle interviewpersoner, der er bekendt med reglens indhold. Helt 17 pct. af de frakendte og 39 pct. af de ikke-frakendte er end ikke vidende om, at de har modtaget varslingsbrevet fra kommunen, og kun 56 pct. af de frakendte og 41 pct. af de ikke-frakendte har helt forstået, hvad reglen går ud på.

Kommentar [A3]: Det bør præciseres, hvad det er, personerne ikke har forstået – eller hvad de er blevet spurgt om

Formåleret: BroedFigAfsnit

1.4 HOVEDBESKÆFTIGELSEN PÅ INTERVIEWTIDSPUNKTET

Formålet med 300-timers reglen var dels at motivere flere kontanthjælpsmodtagere til at tage et arbejde dels at afdække personer, der reelt ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet. Undersøgelsen tyder på, at dette også er sket, idet en stor del af de frakendte enten er kommet i beskæftigelse eller er blevet hjemmegående eller hjemmearbejdende. [Hvad er forskellen på hjemmegående og hjemmearbejdende?]

Slettet:

Af tabel 1.3 fremgår, at 33 pct. af de frakendte er kommet i beskæftigelse på interviewtidspunktet, 34 pct. er blevet hjemmegående, og modtager ikke længere ydelser fra det offentlige, og 25 pct. er igen blevet tildelt kontanthjælp, enten som passiv eller aktiveret kontanthjælpsmodtager. Blandt de ikke-frakendte, der også skulle være informeret om, at de er i risiko for at miste kontanthjælpen, er 25 pct. kommet i beskæftigelse. Kun 6 pct. er blevet hjemmegående, mens hovedparten af dem fortsat modtog kontanthjælp på interviewtidspunktet.

Tabel 1.3

Hovedbeskæftigelse på interviewtidspunktet. Særskilt for kontanthjælpsstatus. Procent.

	Frakendte	Ikke-frakendte
Beskæftiget	33	25
Kontanthjælpsmodtager	15	43
Aktiveret kontanthjælpsmodtager	10	14
Ordinær uddannelse/kursus	4	2
Hjemmearbejdende/uden erhverv	34	6
Andet	5	9

Udover de personer, der var i beskæftigelse på interviewtidspunktet, havde 9 pct. af de frakendte og 5 pct. af de ikke-frakendte desuden været midlertidigt beskæftiget i løbet af 2007. Selvom en væsentlig del af disse personer svarede ja til, at det også var et afgørende formål med det midlertidige arbejde at få ret til fortsat at modtage kontanthjælp, stiler de imidlertid ikke mod at opnå netop 300 timers erhvervsarbejde – kun 4 pct. af de frakendte har således opnået mellem 280 og 319 timers beskæftigelse i deres midlertidige erhvervsarbejde. Blandt de personer som var i beskæftigelse på interviewtidspunktet tilkendegiver 23 pct. af de frakendte og 12 pct. af de ikke-frakendte, at optjening af beskæftigelseskravet også er afgørende for omfanget af deres beskæftigelse. Under 1/3 kendte deres arbejdsgiver forud for ansættelsen.

Undersøgelsen tyder således på, at 300-timers reglen har haft en væsentlig beskæftigelseeffekt, og at der desuden ikke i udbredt grad tænkes i at genoptjene retten til kontanthjælp. Det skal dog understreges, at der ikke er tale om en egentlig effektanalyse, idet undersøgelsen ikke har søgt at estimere, hvordan kontanthjælpsmodtagerne ville have klaret sig på arbejdsmarkedet i fravær af 300-timers reglen. Blandt de interviewpersoner, der var vidende om, at de havde modtaget varslingsbrevet, er der imidlertid 36 pct. af de frakendte og 17 pct. af de ikke-frakendte, som mener, at risikoen for at miste kontanthjælpen har medført, at de er kommet i arbejde.

De personer som var i beskæftigelse på interviewtidspunktet har typisk jobfunktioner som rengøring, køkkenmedhjælp og butiksmedarbejder. Der er altså tale om arbejde i traditionelle lavtlønsfag, som modsvarer personernes uddannelsesmæssige baggrund. Den gennemsnitlige månedsindkomst er da også kun 13.700 kr. for frakendte og 15.100 kr. for ikke-frakendte, hvilket skal sammenholdes med en gennemsnitlig arbejdsuge på godt 30 timer.

Blandt de personer, som var hjemmegående eller modtog passiv kontanthjælp på interviewtidspunktet, var 59 pct. af de frakendte placeret i matchgruppe 4 i 4. kvartal 2007 og 5 pct. i matchgruppe 5. Blandt de ikke-frakendte var 52 pct. placeret i matchgruppe 4 og 30 pct. i matchgruppe 5. Kommunen har således vurderet, at hovedparten af de interviewpersoner, der ikke er kommet i beskæftigelse på interviewtidspunktet, heller ikke umiddelbart er arbejdsmarkedsparete.

Afslutningsvist har vi spurgt interviewpersonerne, hvilket forsørgelsesgrundlag de vurderer, deres familie vil have fremover. Mange er usikre på spørgsmålet, særligt blandt dem der ikke var i beskæftigelse på interviewtidspunktet. Kun meget få vurderer, at familien fremover vil komme til at leve af den enes kontanthjælp, mens godt 30 pct. derimod regner med, at begge ægtefæller fremover vil have en erhvervsindkomst.

Kommentar [A4]: Hvorfor dette interval mellem 280 og 319

Kommentar [A5]: Uddyb hvorfor dette oplyses, f.eks. at det tyder på, at der ikke er tale om proforta ansættelser hos venner og bekendte

Kommentar [A6]: Det bør fremhæves, at det handler om personer som har været længe på kontanthjælp (mindst 2 år) og evt. en fordeling på hvor længe ægteparrene i alt har modtaget hjælp.

Kommentar [A7]: Da matchgruppe 5 ikke kan miste kontanthjælpen, bør det forklares om det f.eks. er en fejl eller om de er frakendt 5 efter at de først har mistet hjælpen og igen genvundet retten.

Kommentar [A8]: Der mangler et afsnit om kommunernes indsats for at opvalficere både de frakendte og risikogruppen.

1.5 ARBEJDSUDBUD

Vi har også undersøgt arbejdsudbuddet blandt personer, som ikke var beskæftiget på interviewtidspunktet. Analysen baserer sig således ikke på et repræsentativt udsnit af personer, der har fået frakendt eller er i risiko for at få frakendt kontanthjælpen, eftersom de mest motiverede og arbejdsduelige af kontanthjælpsmodtagerne allerede er kommet i beskæftigelse på interviewtidspunktet.

Tablet 1.4 viser hovedresultaterne fra undersøgelsens spørgsmål om arbejdsudbud og beskæftigelsespotentiale. Vi ser her, at de frakendte i højere grad ønsker at arbejde, bedre føler sig i stand til at arbejde, og oftere søger arbejde end de ikke-frakendte. Blandt de frakendte er det dog fortsat kun 66 pct., der ønsker et arbejde og under halvdelen, der kan tiltræde arbejdet inden for en måned. Dette hænger imidlertid sammen med, at kun 60 pct. mener, at de kan passe et almindeligt arbejde. Når det ikke er alle 60 pct., der også har tiltro til, at de vil kunne

opfylde beskæftigelseskravet om 300-timers ordinær beskæftigelse, skyldes det formentlig, at mange af dem ikke umiddelbart er arbejdsmarkedsparate.

Tabel 1.4

Arbejdsudbud og jobpotentiale blandt personer, der ikke var beskæftiget på interviewtidspunktet (efteråret 2007). Særsilt for kontanthjælpsstatus. Procent.

	Frakendte	Ikke-frakendte
Ønsker arbejde	66	54
Kan tiltræde arbejde indenfor en måned	45	27
I stand til at passe et almindeligt arbejde	60	38
Tiltrø til at kunne opfylde beskæftigelseskravet	45	34
Søger arbejde	45	24
Reglen er også afgørende for jobønske	29	22
Beregningsgrundlag	98	125

Kun 45 pct. af de frakendte og 24 pct. af de ikke-frakendte søger arbejde.

En statistisk analyse af interviewpersonernes jobsøgning tyder imidlertid på, at årsagen til den beskedne jobsøgning er, at der er mange, som selv vurderer at have nedsat arbejdsevne og mange, der ikke umiddelbart er arbejdsmarkedsparate. Disse to forhold er nemlig afgørende for søgeadfærden. Den statistiske analyse viser desuden, at frakendte søger klart mere end ikke-frakendte, selv når der kontrolleres for forskelle i selv vurderet arbejdsevne og matchgruppeplacering samt demografiske forhold som eksempelvis køn, alder og oprindelsesland. 300-timers reglen motiverer altså de frakendte til i højere grad at søge arbejde. Mange søger dog alligevel ikke, fordi de ikke føler sig i stand til at arbejde.

Blandt dem som søger arbejde, er der tale om et reelt beskæftigelsespotentiale, såfremt arbejdsgiverne vurderer, at deres kvalifikationer er tilstrækkelige. De er nemlig forholdsvis realistiske, og ønsker i høj grad at arbejde inden for fag, som modsvarer deres evt. erfaringer og uddannelsesmæssige baggrund. Det er tilmed kun relativt få, som mener, at optjening af beskæftigelseskravet også er en afgørende årsag til at søge arbejde. Blandt dem, der ikke søger arbejde er beskæftigelsespotentialet noget mindre. Deres beskæftigelsesønsker er ganske vist også realistiske, hvis man kunne stille dem et job i udsigt, som de gerne ville bestride, men hele 40 pct. af de frakendte og 34 pct. af de ikke-frakendte angiver, at grunden til at de ikke søger arbejde er, at de er syge eller handicappede, og 13 pct. af de frakendte og 35 pct. af de ikke-frakendte henviser til, at de er i forrevalidering, revalidering, på førtidspension eller afventer afgørelse i en sag om førtidspension.

Det bør tydeliggøres, at der på alle de målte faktorer blandt de frakendte er en større orientering imod arbejdsmarkedet og et større potentiale for aktuel beskæftigelse. Det er netop derfor, at de har mistet hjælpen imodsætning til de ikke frakendte i risikogruppen.

Slettet [

1.6 ÆGTEPARRETS ØKONOMISKE SITUATION

Ægteparrenes økonomiske situation er undersøgt ud fra tre tilgange. Interviewpersonerne er blevet bedt om selv at vurdere familiens aktuelle økonomiske situation. Derudover er det undersøgt, hvilke typer af udgifter familierne har undladt frem til interviewtidspunktet som følge af deres økonomiske situation, samt hvilke tilpasninger familierne har foretaget for at imødegå deres økonomiske situation.

Godt 2/3 af de adspurgte vurderer, at deres økonomiske situation er nogenlunde eller dårlig, jf. tabel 1.5. Da mange er kommet i beskæftigelse på interviewtidspunktet, er der også godt 10 pct. som mener, at de har en god eller en særdeles god økonomi. Hele 23 pct. af de frakendte og 13 pct. af de ikke-frakendte mener imidlertid, at deres økonomiske situation er særdeles dårlig, og selv blandt frakendte som er kommet i arbejde svarer 16 pct., at familiens økonomi er særdeles dårlig.

Kommentar [A9]: Hvorfor er nogenlunde og dårlig slået sammen? Burde ikke snarere nogenlunde og god slås sammen?

Kan man ikke fordele på beskæftigede og ikke beskæftigede?

Kan man ikke sammenligne med resultater fra andre undersøgelser af kontanthjælpsmodtageres vurdering af familiens økonomiske situation

Tabel 1.5

Interviewpersonens vurdering af familiens økonomiske situation på interviewtidspunktet. Særskilt for kontanthjælpsstatus. Procent.

	Frakendte	Ikke-frakendte
Særdeles god	1	1
God	9	13
Nogenlunde	33	43
Dårlig	34	31
Særdeles dårlig	23	13
I alt	100	100
Beregningsgrundlag	334	707

Knap ¼ af de adspurgte har undladt udgifter op til interviewtidspunktet som følge af deres økonomiske situation. De udgifter, der udelades, er oftest udgifter, der på kort sigt ikke betyder så meget, så som tandlægebesøg, ferier og nyt fodtøj til familien. Hele 20 pct. af de frakendte og 10 pct. af de ikke-frakendte undlader imidlertid også mere vitale udgifter som betaling af husleje og regninger for el, gas, telefon mv.

Hovedparten af familierne har også foretaget tilpasninger af deres økonomi. Over halvdelen har udskudt nyanskaffelser og nedsat det daglige forbrug, og 57 pct. af de frakendte har lånt penge af familie og venner pga. deres økonomiske situation.

185

Anja Skov Hansen

Fra: Margareta Levin**Sendt:** 26. maj 2008 15:29**Til:** 'Pedersen, Lisbeth'**Cc:** Thomas Mølsted Jørgensen; Kirsten Brix Pedersen; Hanne Weise**Emne:** SFI-rapport - offentliggørelse

Kære Lisbeth

Departementet har nu meldt tilbage, at dato for offentliggørelse så må blive tirsdag den 24. juni.

Med venlig hilsen

Margareta

Anja Skov Hansen

Fra: Margareta Levin
Sendt: 26. maj 2008 16:19
Til: 'Bach, Henning Bjerregaard'
Cc: Anne Marie Toftegaard; Hanne Weise; Thomas Mølsted Jørgensen; Kirsten Brix Pedersen

Vedhæftede filer: SFI_resume.doc

Kære Henning
hermed vores bemærkninger

vh

Margareta

Sammenfatning

1.1 300-TIMERS REGLEN I HOVEDTRÆK

Den såkaldte 300-timers regel er en samlebetegnelse for nogle bestemmelser der kom ind i Lov om aktiv socialpolitik i marts 2006. Bestemmelserne gælder for gifte kontanthjælpsmodtagere, der modtager hjælp på de såkaldte voksensatser (25 år eller derover eller forsørgere). Ægteparret skal have modtaget kontanthjælp i sammenlagt mindst 2 år for at komme ind under 300-timers reglen.

Bestemmelserne er indført, for at motivere gifte kontanthjælpsmodtagere til enten at påtage sig erhvervsarbejde eller vælge at være hjemmearbejdende beroende på ægteparrets prioritering af hjemmearbejde og erhvervsarbejde.

Fortolkningen og forvaltningen af bestemmelserne blev ændret ved Ankestyrelsens afgørelse i januar 2008 for så vidt angår kredsen af ægtefæller reglen gælder for. Nærværende undersøgelses materiale vedrører alene tiden forud for Ankestyrelsens afgørelse. Derfor redegøres der hér meget summarisk for 300-timers reglens bestemmelser. Der redegøres mere udførligt for bestemmelserne i kapitel 2.

Hovedregler er følgende:

1. Ægtefællerne i et ægtepar, der er inde under 300-timers reglen, skal hver især have præsteret 300 timers ustøttet erhvervsarbejde inden for de seneste 24 måneder for at kunne opretholde retten til fortsat at modtage kontanthjælp. Frem til 1. april 2008 krævedes 150 timers ustøttet arbejde inden for de seneste 12 kalendermåneder for ikke at miste kontanthjælpen. Alle skal have præsteret 300 timers ordinært ustøttet arbejde for at genoptjene retten til kontanthjælp. Kun en af ægtefællerne kan miste kontanthjælpen, selvom ingen af dem opfylder dette beskæftigelseskrav
2. Ægtefæller hvis arbejdsevne er så begrænset, at de ikke kan opnå beskæftigelse på det ordinære arbejdsmarked herunder personer indplaceret i matchkategori 5 - kan ikke miste kontanthjælpen.
3. Personer, hvis arbejdsevne kommunen er i gang med at afklare eller afprøve med henblik på revalidering, fleksjob eller førtidspension, kan ikke miste kontanthjælpen.
4. Perioden på 24 måneder forlænges med varigheden af perioder, hvor personen har været syg, gravid, på barsel, aftjent værnepligt, på anden måde uarbejdsdygtig (fx matchkategori 5-placering) eller perioder under uddannelse eller kursus, som ikke fordrer rådighedsforpligtigelse over for arbejdsmarkedet undervejs i forløbet.

Slettet: forsørges af

Slettet: i loven for kontanthjælpsmodtagere på

Slettet: for

Slettet: dels

Slettet: valg af fordeling af hjemmearbejde og erhvervsarbejde mellem ægtefællerne

Slettet: oprindelige

Slettet: de oprindelige

Slettet: var

Slettet: var

Slettet: ulle

Slettet: , men de skulle

Slettet: Syge eller på anden måde uarbejdsdygtige personer -

Slettet: unne

1.2 UNDERSØGELSEN OG DATA

Denne rapport bygger på oplysninger om personer, der var omfattet af r 300 timers reglen som den blev fortolket for Aukestyrelsens afgørelse fra januar 2008. Oplysningerne stammer fra Arbejdsdirektoratets registre om dem såvel som spørgeskemaoplysninger fra dem selv indsamlet i perioden oktober 2007 frem til slutningen af januar 2008. I september 2007 afgrænsede Arbejdsdirektoratet populationen af personer, som på daværende tidspunkt var inde under 300 timers reglen, enten fordi de allerede var blevet frakendt kontanthjælpen ("frakendte"), eller fordi direktoratet i registrene kunne afgrænse gruppen af personer, som ville være i risiko for at miste kontanthjælpen fremover ("ikke-frakendte").

Der var ultimo september 641 ægtepar, hvor én ægtefælle, allerede var blevet frakendt kontanthjælpen, og 4.914 ægtepar som var i risiko for at én af ægtefællerne kunne miste kontanthjælpen efter september 2007. 2.000 personer skulle kontaktes med henblik på interview, heraf samtlige 641 personer, som var blevet frakendt kontanthjælpen. Det lykkedes at opnå interview med 1.124 personer, svarende til en samlet svarprocent på 56. Heraf var de 338 blevet frakendt kontanthjælpen.

Slettet: har været inde unde

Slettet: s

Slettet: oprindelige bestemmelser

Slettet: D

Slettet: personer(

Slettet:)

Slettet: som

Slettet: skulle være

1.3 INTERVIEWPERSONERNE

Da 300-timers reglen er rettet mod ægtepar, som samlet har været på kontanthjælp i mindst 2 år, er sammensætningen af interviewpersonerne i denne undersøgelse væsentligt forskellig fra den samlede gruppe af kontanthjælpsmodtagere, der blev analyseret i Bach og Pedersen (2007). Særligt kendetegnet for interviewpersonerne er således, at hovedparten af dem har udenlandsk baggrund, er dårligere uddannet, har flere helbredsproblemer og i højere grad er placeret i matchgruppe 4.

Tabel 1.1 giver en oversigt over interviewpersonernes demografi, helbred og matchgruppeplacering. Det fremgår her, at kun 5 pct. af de frakendte er født i Danmark, mens det er tilfældet for 10 pct. af de ikke-frakendte, og relativt få har dansk statsborgerskab. Interviewpersonernes udenlandske baggrund kan også være en del af forklaringen på, at omkring halvdelen af dem er placeret i matchgruppe 4. En anden del af forklaringen er imidlertid, at mange har et dårligt helbred, særligt i form af kronisk sygdom eller psykiske lidelser.

Kommentar [A1]: Når helbredet generelt er dårligere blandt de ikke-frakendte, skyldes det, at sygdom netop er en gyldig grund til at blive undtaget for 300 timers reglen. Det bør stå lidt tydeligere.

Kommentar [A2]: Der mangler oplysninger om, hvor mange, der har børn.

Tabel 1.1

Interviewpersonernes demografi, matchgruppe og helbredsforhold. Særskilt for kontanthjælpsstatus. Procent.

	Frakendte	Ikke-frakendte
Kvinder	70	52
Født i Danmark	5	10
Dansk statsborgerskab	25	35
Placeret i matchgruppe 4	54	47
Arbejdsevne i høj grad nedsat	24	38
Dårligt eller meget dårligt helbred	38	52
Kronisk sygdom el. lign.	38	46
Psykisk lidelse	23	32
Beregningsgrundlag	306	634

De ikke-danskfødte interviewpersoner har i gennemsnit opholdt sig i Danmark i 13 år. Over 1/3 taler imidlertid slet ikke dansk, eller kun i så ringe grad, at interviewerens har vurderet, at det var svært forståeligt, jf. tabel 1.2. De færreste har gået i skole i Danmark, og godt 1/5 har haft under 5 års skolegang i udlandet. Kun 21 pct. af de frakendte og 29 pct. af de ikke-frakendte har en udenlandsk erhvervsuddannelse og alene 5 pct. har en dansk erhvervsuddannelse. Til gengæld svarer op mod halvdelen, at de har enten dansk eller udenlandsk erhvervs erfaring.

Tabel 1.2

Ikke-danskfødte interviewpersoners dansk kundskaber, uddannelse og erhvervs erfaring. Særskilt for kontanthjælpsstatus. Procent.

	Frakendte	Ikke-frakendte
Taler ikke dansk eller kun i ringe grad	41	34
Under 5 år udenlandsk skolegang	23	23
Udenlandsk erhvervsuddannelse	21	29
Udenlandsk erhvervs erfaring	36	52
Dansk skolegang	30	27
Dansk erhvervsuddannelse	5	6
Dansk erhvervs erfaring	37	48
Mindste beregningsgrundlag	306	634

Måske delvist som følge af, at målgruppen for 300-timers reglen i så høj grad omfatter personer, der ikke er født i Danmark, taler dårligt dansk, og ofte har en meget kort skolegang, er det ikke alle interviewpersoner, der er bekendt med reglens indhold. Hele 17 pct. af de frakendte og 39 pct. af de ikke-frakendte er end ikke vidende om, at de har modtaget varslingsbrevet fra kommunen, og kun 56 [pct.?] af de frakendte og 41 pct. af de ikke-frakendte har helt forstået, hvad reglen går ud på.

Kommentar [A3]: Det bør præciseres, hvad det er, personerne ikke har forstået – eller hvad de er blevet spurgt om

Formateret: BroedFigAfsnit

1.4 HOVEDBESKÆFTIGELSEN PÅ INTERVIEWTIDSPUNKTET

Formålet med 300-timers reglen var dels at motivere flere kontanthjælpsmodtagere til at tage et arbejde dels at afdække personer, der reelt ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet. Undersøgelsen tyder på, at dette også er sket, idet en stor del af de frakendte enten er kommet i beskæftigelse eller er blevet hjemmegående eller hjemmearbejdende. [Hvad er forskellen på hjemmegående og hjemmearbejdende?]

Slettet .

Af tabel 1.3 fremgår, at 33 pct. af de frakendte er kommet i beskæftigelse på interviewtidspunktet, 34 pct. er blevet hjemmegående, og modtager ikke længere ydelser fra det offentlige, og 25 pct. er igen blevet tildelt kontanthjælp, enten som passiv eller aktiveret kontanthjælpsmodtager. Blandt de ikke-frakendte, der også skulle være informeret om, at de er i risiko for at miste kontanthjælpen, er 25 pct. kommet i beskæftigelse. Kun 6 pct. er blevet hjemmegående, mens hovedparten af dem fortsat modtog kontanthjælp på interviewtidspunktet.

Tabel 1.3

Hovedbeskæftigelse på interviewtidspunktet. Særskilt for kontanthjælpsstatus. Procent.

	Frakendte	Ikke-frakendte
Beskæftiget	33	25
Kontanthjælpsmodtager	15	43
Aktiveret kontanthjælpsmodtager	10	14
Ordinær uddannelse/kursus	4	2
Hjemmearbejdende/uden erhverv	34	6
Andet	5	9

Udover de personer, der var i beskæftigelse på interviewtidspunktet, havde 9 pct. af de frakendte og 5 pct. af de ikke-frakendte desuden været midlertidigt beskæftiget i løbet af 2007. Selvom en væsentlig del af disse personer svarede ja til, at det også var et afgørende formål med det midlertidige arbejde at få ret til fortsat at modtage kontanthjælp, stiler de imidlertid ikke mod at opnå netop 300 timers erhvervsarbejde – kun 4 pct. af de frakendte har således opnået mellem 280 og 319 timers beskæftigelse i deres midlertidige erhvervsarbejde. Blandt de personer som var i beskæftigelse på interviewtidspunktet tilkendegiver 23 pct. af de frakendte og 12 pct. af de ikke-frakendte, at optjening af beskæftigelseskravet også er afgørende for omfanget af deres beskæftigelse. Under 1/3 kendte deres arbejdsgiver forud for ansættelsen.

Kommentar [A4]: Hvorfor dette interval mellem 280 og 319

Undersøgelsen tyder således på, at 300-timers reglen har haft en væsentlig beskæftigelseeffekt, og at der desuden ikke i udbredt grad tænkes i at genoptjene retten til kontanthjælp. Det skal dog understreges, at der ikke er tale om en egentlig effektanalyse, idet undersøgelsen ikke har søgt at estimere, hvordan kontanthjælpsmodtagerne ville have klaret sig på arbejdsmarkedet i fravær af 300-timers reglen. Blandt de interviewpersoner, der var vidende om, at de havde modtaget varslingsbrevet, er der imidlertid 36 pct. af de frakendte og 17 pct. af de ikke-frakendte, som mener, at risikoen for at miste kontanthjælpen har medført, at de er kommet i arbejde.

Kommentar [A5]: Uddyb hvorfor dette oplyses, f.eks. at det tyder på, at der ikke er tale om proforma ansættelser hos venner og bekendte

De personer som var i beskæftigelse på interviewtidspunktet har typisk jobfunktioner som rengøring, køkkenmedhjælp og butiksmedarbejder. Der er altså tale om arbejde i traditionelle lavtlønsfag, som modsvarer personernes uddannelsesmæssige baggrund. Den gennemsnitlige månedsindkomst er da også kun 13.700 kr. for frakendte og 15.100 kr. for ikke-frakendte, hvilket skal sammenholdes med en gennemsnitlig arbejdsuge på godt 30 timer.

Kommentar [A6]: Det bør fremhæves, at det handler om personer som har været længe på kontanthjælp (mindst 2 år) og evt. en fordeling på hvor længe ægteparrene i alt har modtaget hjælp.

Blandt de personer, som var hjemmegående eller modtog passiv kontanthjælp på interviewtidspunktet, var 59 pct. af de frakendte placeret i matchgruppe 4 i 4. kvartal 2007 og 5 pct. i matchgruppe 5. Blandt de ikke-frakendte var 52 pct. placeret i matchgruppe 4 og 30 pct. i matchgruppe 5. Kommunen har således vurderet, at hovedparten af de interviewpersoner, der ikke er kommet i beskæftigelse på interviewtidspunktet, heller ikke umiddelbart er arbejdsmarkedsparete.

Kommentar [A7]: Da matchgruppe 5 ikke kan miste kontanthjælpen, bør det forklares om det f.eks. er en fejl eller om de er frakendt 5 efter at de først har mistet hjælpen og igen genvundet retten.

Afslutningsvist har vi spurgt interviewpersonerne, hvilket forsørgelsesgrundlag de vurderer, deres familie vil have fremover. Mange er usikre på spørgsmålet, særligt blandt dem der ikke var i beskæftigelse på interviewtidspunktet. Kun meget få vurderer, at familien fremover vil komme til at leve af den enes kontanthjælp, mens godt 30 pct. derimod regner med, at begge ægtefæller fremover vil have en erhvervsindkomst.

Kommentar [A8]: Der mangler et afsnit om kommunernes indsats for at opkvalificere både de frakendte og risikogruppen.

1.5 ARBEJDSUDBUD

Vi har også undersøgt arbejdsudbuddet blandt personer, som ikke var beskæftiget på interviewtidspunktet. Analysen baserer sig således ikke på et repræsentativt udsnit af personer, der har fået frakendt eller er i risiko for at få frakendt kontanthjælpen, eftersom de mest motiverede og arbejdsduelige af kontanthjælpsmodtagerne allerede er kommet i beskæftigelse på interviewtidspunktet.

Tabel 1.4 viser hovedresultaterne fra undersøgelsens spørgsmål om arbejdsudbud og beskæftigelsespotentiale. Vi ser her, at de frakendte i højere grad ønsker at arbejde, bedre føler sig i stand til at arbejde, og oftere søger arbejde end de ikke-frakendte. Blandt de frakendte er det dog fortsat kun 66 pct., der ønsker et arbejde og under halvdelen, der kan tiltræde arbejdet inden for en måned. Dette hænger imidlertid sammen med, at kun 60 pct. mener, at de kan passe et almindeligt arbejde. Når det ikke er alle 60 pct., der også har tiltro til, at de vil kunne

opfylde beskæftigelseskravet om 300-timers ordinær beskæftigelse, skyldes det formentlig, at mange af dem ikke umiddelbart er arbejdsmarkedsparate.

Tabel 1.4

Arbejdsudbud og jobpotentiale blandt personer, der ikke var beskæftiget på interviewtidspunktet (efteråret 2007). Særskilt for kontanthjælpsstatus. Procent.

	Frakendte	Ikke-frakendte
Ønsker arbejde	66	54
Kan tiltræde arbejde indenfor en måned	45	27
I stand til at passe et almindeligt arbejde	60	38
Tiltro til at kunne opfylde beskæftigelseskravet	45	34
Søger arbejde	45	24
Reglen er også afgørende for jobønske	29	22
Beregningsgrundlag	98	125

Kun 45 pct. af de frakendte og 24 pct. af de ikke-frakendte søger arbejde.

En statistisk analyse af interviewpersonernes jobsøgning tyder imidlertid på, at årsagen til den beskedne jobsøgning er, at der er mange, som selv vurderer at have nedsat arbejdsevne og mange, der ikke umiddelbart er arbejdsmarkedsparate. Disse to forhold er nemlig afgørende for søgeadfærden. Den statistiske analyse viser desuden, at frakendte søger klart mere end ikke-frakendte, selv når der kontrolleres for forskelle i selvvurderet arbejdsevne og matchgruppeplacering samt demografiske forhold som eksempelvis køn, alder og oprindelsesland. 300-timers reglen motiverer altså de frakendte til i højere grad at søge arbejde. Mange søger dog alligevel ikke, fordi de ikke føler sig i stand til at arbejde.

Blandt dem som søger arbejde, er der tale om et reelt beskæftigelsespotentiale, såfremt arbejdsgiverne vurderer, at deres kvalifikationer er tilstrækkelige. De er nemlig forholdsvis realistiske, og ønsker i høj grad at arbejde inden for fag, som modsvarer deres evt. erfaringer og uddannelsesmæssige baggrund. Det er tilmed kun relativt få, som mener, at opfyldelse af beskæftigelseskravet også er en afgørende årsag til at søge arbejde. Blandt dem, der ikke søger arbejde er beskæftigelsespotentialet noget mindre. Deres beskæftigelsesønsker er ganske vist også realistiske, hvis man kunne stille dem et job i udsigt, som de gerne ville bestride, men hele 40 pct. af de frakendte og 34 pct. af de ikke-frakendte angiver, at grunden til at de ikke søger arbejde er, at de er syge eller handicappede, og 13 pct. af de frakendte og 35 pct. af de ikke-frakendte henviser til, at de er i forrevalidering, revalidering, på førtidspension eller afventer afgørelse i en sag om førtidspension.

Det bør tydeliggøres, at der på alle de målte faktorer blandt de frakendte er en større orientering imod arbejdsmarkedet og et større potentiale for aktuel beskæftigelse. Det er netop derfor, at de har mistet hjælpen imodsætning til de ikke frakendte i risikogruppen.

Slettet: [

1.6 ÆGTEPARRETS ØKONOMISKE SITUATION

Ægteparrenes økonomiske situation er undersøgt ud fra tre tilgange. Interviewpersonerne er blevet bedt om selv at vurdere familiens aktuelle økonomiske situation. Derudover er det undersøgt, hvilke typer af udgifter familierne har undladt frem til interviewtidspunktet som følge af deres økonomiske situation, samt hvilke tilpasninger familierne har foretaget for at imødegå deres økonomiske situation.

Godt 2/3 af de adspurgte vurderer, at deres økonomiske situation er nogenlunde eller dårlig, jf. tabel 1.5. Da mange er kommet i beskæftigelse på interviewtidspunktet, er der også godt 10 pct. som mener, at de har en god eller en særdeles god økonomi. Hele 23 pct. af de frakendte og 13 pct. af de ikke-frakendte mener imidlertid, at deres økonomiske situation er særdeles dårlig, og selv blandt frakendte som er kommet i arbejde svarer 16 pct., at familiens økonomi er særdeles dårlig.

Kommentar [A9]: Hvorfor er nogenlunde og dårlig slået sammen? Burde ikke snarere nogenlunde og god slås sammen?

Kan man ikke fordele på beskæftigede og ikke beskæftigede?

Kan man ikke sammenligne med resultater fra andre undersøgelser af kontanthjælpsmodtageres vurdering af familiens økonomiske situation?

Tabel 1.5

Interviewpersonens vurdering af familiens økonomiske situation på interviewtidspunktet. Særskilt for kontanthjælpsstatus. Procent.

	Frakendte	Ikke-frakendte
Særdeles god	1	1
God	9	13
Nogenlunde	33	43
Dårlig	34	31
Særdeles dårlig	23	13
I alt	100	100
Beregningsgrundlag	334	707

Knap ¼ af de adspurgte har undladt udgifter op til interviewtidspunktet som følge af deres økonomiske situation. De udgifter, der udelades, er oftest udgifter, der på kort sigt ikke betyder så meget, så som tandlægebesøg, ferier og nyt fodtøj til familien. Hele 20 pct. af de frakendte og 10 pct. af de ikke-frakendte undlader imidlertid også mere vitale udgifter som betaling af husleje og regninger for el, gas, telefon mv. Hovedparten af familierne har også foretaget tilpasninger af deres økonomi. Over halvdelen har udskudt nyanskaffelser og nedsat det daglige forbrug, og 57 pct. af de frakendte har lånt penge af familie og venner pga. deres økonomiske situation.

Anja Skov Hansen

Fra: Margareta Levin**Sendt:** 11. juni 2008 17:11**Til:** 'Bach, Henning Bjerregaard'**Cc:** Thomas Mølsted Jørgensen; Leo Torp; Anne Marie Toftegaard; Hanne Weise**Emne:** vedr. pressebemærkning

Kære Henning

Vi undrer os over at I i pressemeddelelsen gengiver de frakendte kontanthjælpsmodtageres økonomiske situation uden at sammenligne med andre kontanthjælpsmodtagere.

Hvis man f.eks. sammenligner med bruttogruppen, dvs. dem der i undersøgelsen ikke har fået frakendt kontanthjælpen, så er deres økonomiske situation jo præget af præcis samme problemer og ofte er der ifølge undersøgelsen endog kun minimal forskel på de 2 grupper.

Vh

Margareta